

Interview

Vi kan besøge hinanden på strømpe sokker

Tingbjerg Bibliotek og Kulturhus blev indviet i 2018 og er et levende hus i udkanten af Brønshøj. Huset er direkte forbundet med Tingbjerg Skole, og biblioteket fungerer både som folkebibliotek og skolebibliotek. Hvordan griber man arbejdet med elevernes læseglæde an, når man med forskellige faglige afsæt arbejder i et integreret bibliotek? Hvad får eleverne ud af samarbejdet mellem skole- og folkebibliotekarere, når de i fællesskab sætter spot på læseglæde? Det fortæller PLC-koordinator og læringsvejleder Leena Bækdal Jensen og børnebibliotekarerne Sigrid Ragna Aare og Julie Arndrup om i dette inspirationsinterview. De tre udgør skolebibliotekarteamet.

Leena fungerer som et bindeled mellem skolen og biblioteket, og hun beskriver, at det giver nogle særlige muligheder at bo under samme tag: "Vi bruger vores timer på at formidle bøger, hjælpe eleverne og forberede tiltag, de efterspørger eller finde særlige materialer til dem. Det er de samme børn, vi arbejder med på tværs af skolen og fritid, og det er fedt. At vi er samlokaliserede betyder også, at det ikke er os, men vores kolleger i Københavns Bibliotekers fælles logistikteam der sætter bøger på hylderne."

Tingbjerg Bibliotek \ Kulturhus (til venstre) er bygget i direkte forlængelse af Tingbjerg Skole (til højre).

En forudsætning for at en sådan struktur kan lade sig gøre handler selvfølgelig om økonomi, men det bygger også på en formel samarbejdsaftale, som er et udtryk for en lokal prioritering på skolen.

Sigrid er på matriklen gennem hele ugen: "At jeg også er her om eftermiddagen og er tilgængelig der, er noget, der giver værdi. Fordi jeg både dækker skole- og folkebiblioteksvagter, bliver børnene ført ind i folkebibliotekets verden helt fra start. Der er en brobygning der. De har alle sammen et lånerkort til Københavns Biblioteker, de ved hvordan man reserverer, låner, afleverer og bruger app'en Biblioteket. Alt det kan de tage med sig videre ud i livet, når de ikke længere er elever på Tingbjerg Skole."

Vi har også et godt samarbejde med daginstitutionerne, hvor Tingbjergs vuggestuebørn og børnehavebørn kommer hos mig og får læst højt. Det betyder, at flere af børnene kender biblioteket og deres lokale børnebibliotekar allerede fra førskolealderen. Fra børnenes perspektiv er vi en gennemgående institution."

Julie har en fast dag om ugen i Tingbjerg og har gennem flere år samarbejdet med andre skoler i København. Hun nikker genkendende til pointen med fællesskabet omkring børnene: "Navne, ansigter og relationer betyder meget for den daglige formidling. Her hos os kommer børnene på en anden måde. De føler et ejerskab til biblioteket, og de er fortrolige med stedet og trykke ved det. Til sammenligning kommer børnene på for eksempel Brønshøj Bibliotek oftere med klassen eller med forældrene. Her i Tingbjerg kommer de tit alene".

Hvad får eleverne ud af at være brugere på et integreret bibliotek? En del af svaret ligger i relationerne til Leena, Sigrid og Julie, deres interne teambaserede samarbejde om læseglæde og deres samarbejde med lærerne, som giver mulighed for eksperimenter, aktiviteter og events gennem skoleåret. En anden del ligger i adgangen til bøgerne.

Julie uddyber: "Samlingen i sig selv er større, nyere og bedre, fordi det er det store fælles biblioteks-system i Københavns Kommune, der køber ind til den. Det er noget meget konkret, som børnene får ud af den her måde at samarbejde på. Men det betyder også, at der ikke er så mange muligheder for at skræddersy samlingen til lokale behov. Vi har dog en dialog med det centrale indkøbsteam, som heldigvis tit kan købe specifikke titler, som eleverne her efterspørger."

Leena peger på en anden vigtig faktor: "Eleverne låner gebyrfrit, og det betyder meget for deres brug af biblioteket. Det kræver, at deres forældre indmelder dem som biblioteksbrugere og skriver under på en blanket. Tidligere har nogle forældre sagt nej, fordi de ikke ville betale bøder. Men det er anderledes nu. De skal erstatte bogen, hvis den bortkommer, men der er ikke gebyrer. Det er godt at have fjernet den sten på vejen."

At læne sig ind i skolens hverdag

Leena fortæller om organiseringen af arbejdet med skolebiblioteket: "Skolen har givet mig det overordnede mandat til at drive, udvikle og samarbejde om skolebiblioteket. Det betyder, at personalet på skolen ikke er i tvivl om, hvem de skal hive fat i, når de har spørgsmål, for jeg er den. Jeg er deres go-to-person, og min oplevelse er, at det er nemt at hive lærerne med ind i et samarbejde, uanset hvad det så består i. Et praktisk eksempel er, at nye ringetider i skolen for eksempel gav nye muligheder for at samarbejde med udskolingen. Her inviterede vi lærerne til et møde om deres behov, og gennem denne dialog forsøgte vi at imødekomme og tilpasse vores tilbud.

For Julie er det en pointe, at lærerne oplever biblioteket som en del af deres eget hus: "Fordi vi er samlokaliserede, tror jeg netop, at flere lærere opdager, at de kan komme med ideer. De ser, at de kan bruge os, og at vi ikke er langt væk. Det har også betydning, at vi i teamet alle er på Aula. Det gør kommunikationen nemmere."

"Ja de kan jo praktisk talt løbe herover i strømpe-sokker. Så det er nemt tilgængeligt – ikke kun for lærerne, men også for eleverne", fortsætter Sigrid.

Leena uddyber: "Hvert skoleår præsenterer vi lærerne for, hvad de kan bruge os til, og hvad vi har gang i. Vi står der sammen som et team, prøver sammen at sparke døren ind og få sat ansigt på hinanden. Bevægelsen går begge veje. Jeg vil også gerne have, at Sigrid og Julie føler sig velkomne på skolen og som en del af den. Når lærerne har brug for sparring omkring et bestemt emne, så kan vi give bolden videre til hinanden og bidrage med de ressourcer, vi hver især har. Der er frihed til at byde ind med det, vi brænder for. Hvis jeg skulle give andre et godt råd til at samarbejde, så er det netop at sætte hinanden fri. Men det er meget nemmere, når man kender hinanden og ved noget om hinandens kompetencer og interesser."

Samarbejdet om elevernes læseglæde bygger både på faste aktiviteter eller forløb og mere ad-hoc-prægede tiltag. Sigrid giver et kig ind i årshjulet: "Vi læner os ind i skolens hverdag og laver inspirationsforløb helt ned fra O. klasse. Vi kører et billedbogsforløb på 1. årgang, et læselystforløb på 5. årgang med seriefokus og ellers forskellige tilbud ud fra et årshjul. På et ugentligt skoleteammøde koordinerer og planlægger vi sammen, men vi har også mange uformelle snakke og sparrer med hinanden om nye ideer."

Fra venstre: Børnebibliotekar Julie Arndrup, Plc-koordinator og læringsvejleder Leena Bækdal Jensen og børnebibliotekar Sigrid Ragna Aare

At dyrke mulighedsrummet

Leena reflekterer også over organiseringen af arbejdet: "Vi samarbejder og fordeler opgaverne imellem os helt uproblematisk, og det er en styrke. Vores fælles afsæt er, at det handler om børnene. Hvordan får vi dem til at læse og bruge biblioteket? Vi er ikke optaget af, hvem, der får den fede opgave eller hvem, der gør hvad. Når vi synes, der er brug for at vende noget med vores ledelser, lave en forventningsafstemning eller orientere dem om et tiltag, så kommer de med til et møde."

Ledelsen i begge huse prioriterer og bakker op om vores samarbejde, og det er med til at skabe ro om vores arbejde. I et tidligere samarbejde i skoleteamet har der været behov for mere ledelse. Nu er vi et nyt team, der har fundet en form, der fungerer. Men det er jo stadig et grundvilkår, at vi arbejder i forskellige forvaltninger, fordi skolen tilhører Børne- og ungdomsforvaltningen og biblioteket Kultur- og Fritidsforvaltningen. Vi har nogle forvaltningsmæssige rammer og bindinger, som vi ikke kan ændre på. Sådan er det i en kommunal virkelighed. Der er kunsten at have blik for mulighedsrummet og dyrke det. Hvad kan rent faktisk lade sig gøre?"

Sigrid, Leena og Julie runder af med gode råd til andre, der skal samarbejde om børns læseglæde og kommer fra hver deres faglige verden: "Vær åben og udvis nysgerrighed over for hinandens kompetencer. Samarbejde er ikke en konkurrencesport. Prøv at holde blikket på det, I er sammen om: Børnene. Det er dem, der hele handler om. De grundprincipper kan man godt bruge som pejlemærker, selv om man ikke har en hverdag sammen i et fælles skole- og folkebibliotek".

Samarbejde om børns læseglæde

- *Vær åben og udvis nysgerrighed over for hinandens kompetencer.*
- *Hold blikket på det, I er sammen om: Børnene.*

Følg Tingbjerg Bibliotek/Kulturhus:

Følg Tingbjerg Skole PLC

